

naas, at man kan faa Lejlighed til at føre en vis Kontrol med de Foranstaltninger, de Børsmanøvrer og de Bankierforretninger, som maatte vise sig at indeholde, hvad jeg vil kalde en ikke fuldt ud sund, selv om den maaske kunde være legitim, Handel med Valuta paa de forskellige Omraader. Det er denne Lejlighed til at føre et saadant Tilsyn, saa at man ikke staa helt blank overfor de Tilfælde, som maatte komme frem for Dagens Lys, som gør, at man har ment, at allerede den her toreslaaede Ordning vil have en ikke ganske ringe Betydning overfor Reguleringen af det, jeg har kaldt den mere legitime Handel, og Udelukkelse af det, som vi alle sammen er enige om udmærket godt kan komme til at staa som illegitim Handel, nemlig de rene Spekulationsforretninger i Valuta.

Altsaa ud fra disse Forudsætninger som et Kompromis og Slaaen af paa de forskellige Ønsker fra de forskellige Sider skal jeg paa Udvalgets Vegne anbefale de to Lovforslag til Vedtagelse i dette høje Ting.

Borghjerg: Det Lovforslag, som her er til Behandling, og det følgende er, hvad der er reddet, og ganske sikkert ogsaa, hvad der kan reddes ud af den store Valutaplans Stranding. Vi har fra vor Side villet være med til og har ogsaa, kan jeg godt sige, bidraget ikke saa lidt til at redde de Stumper ud af Brudet, de Vragstumper ud af det almindelige Skibbrud, som det overhovedet er muligt at redde. Paa Fredag er det vel Rigsdagens, eller i alt Fald Folketingets, sidste Dag, saa det er jo givet, at naar man nu beslutter sig til fra alle Partiers Side at søge disse to Lovforslag, om Valutacentralen og den forhøjede Afgift paa Handelsrejsende for udenlandske Firmaer, gennemført, er det dermed den officielle Tilkendegivelse og Understregning af, at Ministeriets samlede Valutaplan er opgivet, ganske som det forrige Lovforslags Gennemførelse var den officielle Tilkendegivelse og Understregning af, at den store Toldreform var strandet.

Naar vi gaar med til at gennemføre disse to Lovforslag, som der er Mulighed for, ja, Sandsynlighed for at gennemføre i begge Ting paa nærværende Tidspunkt inden Valgene, er det, fordi de i sig selv er rimelige og naturlige, men ikke fordi vi tillægger dem synderlig Betydning til Bedring af den valutamæssige Situation her i Landet for Tiden; det gør vi ikke.

Lovforslaget angaaende udenlandske Handelsrejsende er i og for sig en meget rimelig og tidssvarende Regulering af

en gammel Takstbestemmelse, som er, jeg tror fra 1839. Den burde egentlig være revideret for lang Tid siden som saa meget andet, vi har faaet i Arv fra Fortiden; men selv om det maaske kan betyde en lille Smule for det danske Erhverv — det kan være —: megen valutamæssig Betydning har det ikke. Forslaget om en Valutacentral giver en Oplysningspligt, og det giver Adgang til et Tilsyn med Valutahandelen, der har sin Betydning; men det vilde jo først faa virkelig Betydning, hvis det ogsaa var en Centralisering af Valutahandelen. Men den faar jo Lov til at foregaa lige saa spredt og irrationelt og usamfundsmæssigt som hidtil.

Forslaget kunde faa virkelig Betydning i det Øjeblik, man gjorde denne Valutacentral til virkelig Centralisering af Valutahandelen — ja, selv dette Forslag kunde faa Betydning, hvis man dertil havde knyttet Forslag om Importbegrænsning. Og det er overmaade let; Forslaget er som skikket til at blive et Redskab for Gennemførelse af Importbegrænsning; men der viger Ministeriet tilbage af Angst for sine egne Doktriner og den Samfundsklasses formentlige — jeg tror for øvrigt, at det er en falsk Opfattelse — formentlige Interesser, som for Tiden Partiet Venstre er Udtryk for. Derfor viger de tilbage. Det vilde være den letteste Sag at bestemme, at der kun maatte gives Valuta til rimelig Import; men det Skridt er ikke gjort. Naar en Mand siger: jeg skal bruge disse Penge til Import, saa kan det ikke forbydes ham; han skal ikke godtgøre, at det er en rimelig Import; selv om det er øjensynligt, at det er en urimelig Import, som forværrer den valutamæssige Situation, skal han efter dette Forslag alligevel have Valuta.

Det havde, som sagt, været den nemmeste Sag af Verden med et Pennestrøg at ændre dette og sige, at til urimelig og skadelig Import vil man ikke give Valuta; men det har man desværre ikke villet gøre. Imidlertid, Forslaget er ikke skadeligt i sig selv — det var for øvrigt den højtærede Handelsminister, der brugte Udtrykket: Forslaget kan ingen Skade gøre —, det kan vi erkende, og vi kan endda tilføje, at det maaske kan gøre en Smule Nytte, at det i alt Fald vil være en Spire. Lad os saa i hvert Fald være med til at plante denne Spire — saaledes som vi altid fra vor Side ser paa Sagerne, at om der er kun den mindste Spire i den rigtige Retning, saa giver vi vor Tilslutning —, lad os saa plante den i Forening med alle Partier og haabe, at den Dag er meget nær, da de kyndige